

BTG.P.2024/23 Verstoep B.V., inz. Zeldenrust Benschop

BTG.M.20240625.../RT

Zuidbroek 149a
2861 LL Bergambacht
Tel. 06 – 10301196
Mail info@bui-tegewoon.nl
www.bui-tegewoon.nl

Betreft: Aanvullende beoordeling marterachtige, haas en konijn i.r.t. Omgevingswet

Aanleiding

Al meerdere jaren worden voorbereidingen getroffen m.b.t. de ontwikkeling van boerderij Zeldenrust en het agrarisch erf om te vormen tot een bouwlocatie voor woningen. In de afgelopen jaren zijn meerdere QuickScans Wet natuurbescherming, updates van deze QuickScans, aanvullende soort specifieke onderzoeken en toelichtende memo's uitgevoerd en/of opgesteld. Momenteel verkeren de laatste onderzoek opdrachten met betrekking tot Flora en Fauna in een het eindstadium.

Tijdens de omlooptijd van deze voorbereidende onderzoeken is een beleidswijziging binnen de provincie Utrecht aangekondigd. Per 1 september 2024 worden in de provincie Utrecht enkele diersoorten die tot dusverre geen specifieke bescherming hebben onder de zwaardere beschermde soorten gerangschikt. Het betreft niet eerder beschermde kleine marterachtige (in het bijzonder bunzing, hermelijn en wezel), haas en konijn.

Om tijdig te anticiperen heeft Verstoep B.V. Bui-TeGewoon|groenprojecten verzocht een aanvullende memo op te stellen waarin de situatie voor genoemde soorten in relatie tot de projectlocatie "Zeldenrust-Benschop" wordt beschouwd en wordt beoordeeld op basis van waarnemingen tijdens de eerdere uitgevoerde onderzoeken en een specifiek bezoek ten bate van een habitatscan op deze soorten uit te voeren.

De onderhavige memo vormt de invulling van deze opdracht en dient steeds te worden gezien in samenhang met de eerder opgestelde QuickScans Wet natuurbescherming en de aanvullende memo's en soort specifieke verkenningen.

Beschermingsregiem haas, konijn en kleine marterachtige

Bij ruimtelijke activiteiten is een initiatiefnemer verplicht te kijken naar negatieve effecten voor beschermde diersoorten. Voor hazen, konijnen en de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel, bestaat deze verplichting (nog) niet. Zij maken onderdeel uit van de provinciale 'Lijst vrijgestelde soorten', wat betekent dat bij ruimtelijke activiteiten in leefgebieden van deze soorten geen vergunningen nodig zijn.

Provinciale Staten van Utrecht hebben op 7 februari 2024 besloten genoemde soorten van de provinciale vrijstellingslijst af te halen. Vanaf 1 september 2024 gaat de verandering in. Dit besluit komt voort uit de al meerdere jaren als 'ongunstige staat van instandhouding' beoordeelde ontwikkeling van hazen, konijnen en kleine marterachtigen. Concreet betekent dit dat wie bijvoorbeeld wil bouwen in een omgeving waar hazen, konijnen of kleine marterachtigen kunnen voorkomen, eerst moet onderzoeken of de diersoorten hier aanwezig zijn, en of de werkzaamheden invloed hebben op deze dieren. Zijn er negatieve effecten op de soorten te verwachten, dan moet een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd worden. De provincie is het bevoegd gezag voor toetsing van vergunning aanvragen.

Om de maatregel te implementeren heeft de provincie Utrecht een toetsingskader opgesteld waarin staat hoe te onderzoeken of hazen en konijnen aanwezig zijn en welke maatregelen genomen kunnen worden om schade aan de soorten te voorkomen of beperken (<https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2024-06/Toetsingskader%20Konijn.pdf>) & (<https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2024-06/Toetsingskader%20Haas.pdf>).

Voor kleine marterachtige is een landelijk geldend kennisdocument via BIJ12 beschikbaar (<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen.pdf>).

Uitgevoerd onderzoek

Haas

Het haas is een algemeen voorkomende soort in poldergebieden rondom Benschop. In vrijwel alle kilometerhokken van het gebied is de soort waargenomen. Ook tijdens de bezoeken zijn vanaf het erf Zeldenrust, regelmatig hazen waargenomen in de achterliggende graslanden. Een enkele keer werd een haas opgelopen in de oostelijk gelegen boomgaard die tot het projectgebied behoort.

- **Op basis van de beschikbare waarnemingen wordt de soort als algemeen voor het gebied gekwalificeerd.**
- **De beoogde ontwikkeling heeft geen effect op de stand van instandhouding of aantasting van essentieel leefgebied. Vrijwel de gehele ontwikkeling vindt plaats op het huidige erf. De beperkte aantasting van graslanden onderdeel van het leefgebied van de soort haas wordt gecompenseerd door de natuurlijke inrichting van de noordelijke percelen en het inzaaien van kruiden. Hierdoor neemt de kwaliteit van het leefgebied in deze zone toe.**

Konijn

De omgeving van Benschop heeft overwegend een ongunstige habitat voor de soort konijn. Het gebied heeft een geringe drooglegging en de percelen zijn in gebruik als intensief agrarisch grasland en voor maisteelt. Verspreid komen in het gebied boomgaarden voor. Hoewel de habitat hier geschikter lijkt is de drooglegging en grondsoort ook hier een beperkende factor. De meest nabij gelegen waarnemingen van de soort konijn worden vermeld voor de Lekuiterswaarden op ongeveer 3650 meter ten zuiden van de projectlocatie.

Op basis van de nabijheid van de algemene begraafplaats van Benschop ten westen van de projectlocatie is de ruime omgeving geïnspecteerd op sporen van het konijn als graafsporen, holen, keutels, etc. en is tijdens een bezoek op 28 juni 2024 rond zonsopgang het gebied projectgebied geheel doorkruist en is met een verrekijker (*Leica ultravid10*50*) en een warmtebeeld camera (*Leica calonox view*) actief gezocht naar de soort(en) konijn en haas en eventuele andere zoogdieren. Er zijn geen sporen die wijzen op de aanwezigheid van konijnen waargenomen. Tevens zijn geen zichtwaarnemingen van de soort konijn gedaan.

- **Op basis van informatie omtrent de verspreiding (NDFF & waarneming.nl), de aanwezige habitat en een sporenonderzoek en aanwezigheid beoordeling in de vroege ochtend wordt geconcludeerd dat er geen aanleiding is om de soort konijn als aanwezig op de projectlocatie en de directe omgeving binnen de invloedssfeer hiervan te verwachten.**

Kleine marterachtige

In de directe omgeving van het project gebied zijn bunzing, hermelijn en wezel allen aangetroffen (*bronnen: NDFF & waarneming.nl*). De soort bunzing is de meest talrijke en wijd verbreide soort. De bunzing wordt zowel nabij bebouwing als in de nabijheid van landschap elementen in het poldergebied aangetroffen. De soort heeft ook de grootste actieradius. De aanwezigheid van de bunzing in de nabijheid van bebouwing in het erf van Benschop wordt bevestigd door het relatief grote percentage van de waarnemingen dat is gebaseerd op verkeersslachtoffers.

De hermelijn is schaars en heeft een duidelijke voorkeur voor nattere en waterrijke gebiedsdelen met veel structuurrijkdom. Langs houtkaden en in natte natuurgebieden in de nabijheid van Benschop wordt de hermelijn met enige regelmaat gemeld. De soort heeft van de drie soorten kleine marterachtige de minste activiteit in en rond bebouwing.

De wezel wordt het minst waargenomen, maar is een soort die zeker ook op (rommelige) erven, bij boerderijen, etc. kan worden aangetroffen. De wezel prefereert een kleinschalige omgeving met veel structuur en een hoge muizen dichtheid. Verschillende erven in de buurtschappen rond Benschop zullen in potentie geschikt zijn als leefgebied voor de wezel. Naast op rommelige erven kunne wezels zich soms ook binnen de bebouwde kom vestigen. In het bijzonder wanneer er een groene inrichting is en lokaal in- en onderkruipbare opstallen, rommelhopen, etc. aanwezig zijn.

Op basis van de karakteristiek van het leefgebied en de verspreidingsgegevens kan geen van genoemde soorten kleine marterachtigen op voorhand worden uitgesloten. Om meer informatie te verkrijgen over mogelijke aanwezigheid van de drie soorten kleine marterachtige is voor het onderhavige project, mede als gevolg van de ver gevorderde procedures volstaan met een uitgebreide habitatscan op de projectlocatie. Daarnaast is tijdens het locatie bezoek in de vroege ochtend op 28 juni 2024 voor de soorten konijn en haas ook gelet op de aanwezigheid van kleine marterachtige. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de warmtebeeld camera.

Waarnemingen tijdens bezoeken ecologische onderzoeken Zeldenrust

Tijdens verschillende bezoeken in de periode mei 2020 tot heden zijn hazen in de graslanden ten noorden van de projectlocatie waargenomen. Incidenteel is een haas in de noordelijke boomgaard die tot de projectlocatie behoort gezien.

Van de soorten konijn, bunzing, hermelijn en wezel zijn geen waarnemingen gedaan tijdens de bezoeken in de periode mei 2020 tot heden. Hoewel de opdracht om deze soorten mede te beoordelen pas in 2024 zou zeker aantekening in de logboeken zijn gemaakt bij het signaleren van soorten uit de groep van de kleine marterachtigen en van het konijn als atypische soort voor het gebied.

- **Tijdens een 15 tal bezoeken in de periode mei 2002 juni 2024 zijn geen waarnemingen verricht van konijn, bunzing wezel en hermelijn binnen het projectgebied;**
- **De haas is vrij talrijk in de polder ten noorden van het projectgebied en bezoekt incidenteel het projectgebied.**

Habitatscan projectlocatie voor haas, konijn en kleine marterachtigen

De projectlocatie bestaande uit het erf met tuin en aangrenzende grasland koppen van boerderij Zeldenrust Dorp 186 te Benschop. Bestaat overwegend uit leegstaande stallen en schuren na het beëindigen van de melkveehouderij. Behalve opstal 7 & 8 zijn de opstallen volledig gesloten en ontoegankelijk voor kleine zoogdieren. De stallen en schuren zijn geheel ontruimd er zijn geen opgeslagen materialen, hout, steen, puin, grond etc. aanwezig anders dan in de zomermaanden enkele gewikkelde grasbalen.

Het erf is grotendeels voorzien van grind, beton en asfaltverhardingen. Er is zeer weinig opgaande beplanting in de vorm van struiken op het erf aanwezig. Direct aan het verharde erf en opstallen aanwezige grasachtige delen worden regelmatig gemaaid en hebben steeds een korte vegetatie. Makkelijk ingraafbare droge delen die habitat kunnen bieden aan hollen voor de soort konijn zijn niet aanwezig.

De aangrenzende delen van het grasland, waarvan enkele kleine delen, tot de projectlocatie behoren zijn steeds als agrarisch grasland in gebruik geweest met mestgiften op derogatie basis, meerdere maaisneden en beweiding.

- *De projectlocatie is als ongeschikt beoordeeld voor de soort konijn;*
- *Het haas is in de noordelijk gelegen polder vrij algemeen. Het leefgebied van het haas bevindt zich overwegend binnen de graslandgebieden met incidenteel kleine uitstapjes naar erven en boomgaarden, in het bijzonder bij slechte weeromstandigheden. De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van essentieel leefgebied van de soort haas;*
- *Als gevolg van de ontoegankelijk van het merendeel van de opstallen, het opgeruimde karakter van het erf en het ontbreken van ruigte vegetaties en struwelen is de habitat ongeschikt als vaste verblijfplaats voor de soorten bunzing en wezel beoordeeld. Als gevolg van geschikt habitat op erven en tuinen in de nabijheid van de projectlocatie i.r.t. de actieradius van genoemde soorten is passage en kortdurend verblijf niet uit te sluiten, maar dit wordt niet gerekend tot essentieel leefgebied voor deze soorten;*
- *Voor de soort hermelijn is de projectlocatie als ongeschikt beoordeeld. De hermelijn prefereert nattere gebieden met moerasruigte vegetaties langs sloten en watergangen. Deze habitat is niet beschikbaar.*